

Vienalaissyntyinen Mr. Sähkö

Sähkömaailma-lehden lukijäänestyksessä arvonimestä MR. SÄHKÖ-85 ylivoimaisesti eniten ääniä sai Niilo H a u k i l a h t i Turusta. Hän toimii Turun teknillisen opiston sähkötekniikan yliopettajana.

Niilo Haukilahti on sukujuuriltaan vienankarjalainen. Hänen vanhempansa olivat kotoisin Oulangan pitäjistä pohjois-Vienasta, isä Soukelon kylästä, äiti Vartiolammin kylästä. Perhe siirtyi Suomeen tuhansien muiden tavoin 1920-luvun alussa. Uusi asuinpaikka löytyi Yli-Iistä, missä myös Niilo on syntynyt.

Mr. Sähkö-85 on seuramme ystävä ja Karjalan Heimon monivuotinen tilaaja. Parhaat onnittelumme uuden arvonimen johdosta!

Kotiseutu-lehti palkitsi Senni Timosen kirjoituksen

Fil.maisteri Senni T i m o n e n, kansanrunouden tutkija ja Karjalan Heimon neuvottelukunnan aktiivinen jäsen on saanut ensimmäisen palkinnon, suuruudeltaan 10 000 markkaa, Kotiseutu-lehden järjestämässä kirjoituskilpailussa.

Sennin essee "Naistutkimus ja kansanrunous" on palkintolautakunnan mukaan taideteoksena persoonallinen, moni-ilmeinen ja syvälinen. "Pohjoiskarjalaisen kansanrunon, Maria-kultin, muinais- ja nyky-suomalaisen naiskulttuurin läpivalaisuna hänen työnsä on yhtä ihailtava taideteoksena kuin naistutkimuksen mahdollisuuksien toteennäyttönä," sanotaan perusteluissa.

Kirjoituskilpailun Kotiseutu-lehti järjesti 75-vuotisen taipaaleensa kunniaksi Kalevalan juhlavuonna. Akateemikko Matti Kuusen johtamaan palkintolautakuntaan kuuluivat päätoimittaja Pekka Laaksonen, intendentti Matti Linkola, toiminnanjohtaja Markku Tanner ja professori Heikki Ylikangas.

PG-Yhtiössä (Oy Systeem, Oy Tietovoima ja Oy Paragon) on materiaalin järjestelmäpäälliköksi nimitetty Suistamon vävy, dipl. ins. Pekka Kuha, suvultaan salmilainen, sillä hän on rovasti Mikael Kuhan poika.

MERKKIPÄIVIÄ

80 vuotta täyttää 24.4. Vilho M i r o l a Helsingissä. Vilho on syntynyt maanviljelijän poikana Suojärven Kaitajärvellä. Suoritettuaan asepalveluksensa polkupyöräjoukoissa (PPP 2:ssa) hän palveli muutaman vuoden merivoimissa panssarilaiva Ilmarisella. Evakkotie toi pääkaupunkiin ja työtä löytyi Alkosta sekä Kaapelitehtaalta.

Vilho oli mukana, kun seuramme aloitteli kyykkäpelejä Seurasaarella ja kuului pelaajana parhaimmista.

Sandra M a k s i n e n, o.s. Remsu, täyttää 75 vuotta 14.6. Hän on syntynyt Vuokkiniemessä 14.6. 1911. Hän muutti vanhempiensa mukana Suomeen Veitsiluotoon vuonna 1922. Ruotsiin hän muutti vuonna 1948, jossa on asunut Boråsissa melkein koko ajan.

Sandra on ottanut aktiivisesti osaa kerhotoimintaan. Hän oli mm. perustamassa Kalevalan Kansa Kerhoa. Kun Boråsiin perustettiin suomalainen ortodoksinen seurakunta, Sandra on ollut myös tätä seurakuntaa perustamassa.

Irja V a i t t i n e n, o.s. Parkkinen, täyttää 75 vuotta 30.3. Hän on syntynyt Suojärvellä 30.3. 1911. Suomesta hän muutti Ruotsin Boråsiin vuonna 1945.

70 vuotta täytti Aleksanteri P o r e s v u o 23.2. Kuopiossa. Hän on syntynyt Suojärven Kuikkaniemessä ja on suvultaan kuuluisia Bombia. Aleksanteri kuuluu siihen ikäluokkaan, jolla neljäs nuoruudesta kului sotahommissa. Vasta tämän jälkeen kerkesi opiskelemaan ja hankkimaan rakennusmestarin ammattia.

Paljon hän on kuitenkin ehtinyt, kun nuorena on aloittanut. Alle kaksikymmentävuotiaana hänet valittiin voimistelu- ja urheiluseura Rajan Kunnan johtokuntaan, sihteeriksi. Eikä ikää ollut enemmän kuin 18 vuotta, kun Helsingin filmiherrat huomasivat hänen kykynsä "ensirakastajaksi". Valittiin miespääosaan, kun karjalaisia häitä 1934 filmattiin. Filmi kiertää vieläkin karjalaisseuroissa, vaikkei esiintymispalkkioita maksetakaan.

Sotien jälkeen tuli vuoroon heimotyö karjalaseuroissa. Sotkamossa Aleksanteri pisti alkuun kyykkätoiminnan monen joukkueen voimin. Pian hänet valittiin johtamaan Suojärven koko maata käsittävää pitäjaseuraa, jonka kunniapuheenjohtajana toimii vieläkin. Eläkevuosiaan viettämään hän siirtyi Kuopioon. Lehtien palstoille hän on sielläkin päässyt suuren hauen saajana ja Kuopion Kyykkäseuran johtomiehenä. — KP.

75 vuotta täytti 14.2. Heikki L u o n i l a Porissa. Hän on syntynyt Aunuksesta.

60 vuotta täytti Jussi T o i v o k a i n e n 24.2. Helsingissä. Hän on syntynyt Inkerin Tuuterissa ja muuttanut sotien aikana Suomeen. Jussi tunnetaan eturivin painimiehenä ja vanhojen painisääntöjen uhrina. Eräissä suurissa kilpailuissa voitti sekä ykkösen että kakkosen, mutta silti jäi kolmanneksi.

Myös kyykkäsaava pysyy Jussin kourassa. Hän aloitti Seurasaaressa inkeriläisten joukkueessa, joka saavutti 1974 piirin mestaruuden. Pelasi myöhemmin KSS:n ykkösessä osallistuen SM-kisoihin Tampereella. — Vuorotyö oli esteenä säännölliselle kyykkätoiminnalle. Uudet sauvat odottavat kopin nurkassa, joten eläkeikä voi tuoda Jussin takaisin harrastuksensa pariin. — KP

60 vuotta täytti yliopiston lehtori, rovasti Viktor R a i l a s 15.2. Joensuussa. Hän on syntynyt Salmassa, missä hänen isänsä Johannes toimi pappina. Käytyään pappiseminaarin hän jatkoi opintojaan ja valmistui filosofian maisteriksi.

Viktor Railas on toiminut opetustyössä Raahessa, Helsingissä ja Joensuussa. Vuonna 1971 hänestä tuli vasta perustetun Joensuun Korkeakoulun ortodoksisen uskontotiedon lehtoraatin ensimmäinen hoitaja. Tämän ohella hän on ollut kuusi vuotta opettajanvalmistuslaitoksen johtajana.

Erityisen merkittävän työn Viktor Railas on tehnyt oppikirjojen toimittajana ja uudistajana. Viimeaikaisista töistä mainittakoon peruskoulun oppikirjasarja "Olen ortodoksi" sekä lukion uudet uskonnon oppikirjat.

Hän on kirkolliskokousten ja kirkollisen ylioikeuden jäsenenä ja aktiivinen myös järjestötyössä, mm. toiminut ortodoksisen ylioppilasliiton puheenjohtajana sekä Suomen ortodoksisen opettajain liiton puheenjohtajana; jälkimmäistä tehtävää Railas on hoitanut jo 26 vuotta. Alansa kysymyksistä hän on kirjoittanut moniin julkaisuihin, ja avustanut mm. Karjalan Heimoa.

60 vuotta täytti 20.3. kanttori Vilho H u t t u Kuopiossa. Hän on syntynyt Impilahdella, valmistunut kanttoriksi 1959 ja toiminut Kiuruvedellä, Lappeenrannassa ja Kuopiossa; tätä nykyä Pielavedellä.

50 vuotta täytti 4.4. Ruotsissa Partillessa Tyyne W a r o n e n, o.s. Turhanen. Hän on syntynyt Suojärvellä.

Ruotsiin muuttamisestaan lähtien v. 1959 Tyyne Waronen on ollut aktiivisesti mukana Kaleva-Kansan kerhon toiminnassa. Samoin hän on osallistunut ortodoksisen seurakunnan työhön Göteborgissa ja Boråsissa kuuluu sekä seurakunnan neuvostoon että -valtuustoon, jonka puheenjohtajana hän tällä hetkellä toimii. Göteborgin tiistaiseuran puheenjohtajana hän on ollut jo 15 vuoden ajan.

Lajla N o r b e r g, o.s. Jehkimäinen, täyttää 50 vuotta Boråsissa 30.4. Hän on syntynyt Kemissä karjalaisista vanhemmista 30.4. 1936 ja muutti Borásiin vuonna 1948. Lajla on aktiivisesti ottanut osaa Ruotsin suomalaisen ortodoksisen seurakunnan toimintaan sekä kuuluu Kalevan Kansa Kerhon johtokuntaan. Hän on toiminut rahastonhoitajana vuodesta 1961 lähtien.

Lounais-Suomen sotilasläänin komentaja, kenraaliluutnantti Lauri K o h o täytti 60 vuotta 23.3. Hän jäi samalla säädetyn eroamisiansa saavutettuaan eläkkeelle ja siirtyi reserviin.

Kenraaliluutnantti Lauri Koho on syntynyt 23.3. 1926 Kurkijoella.

Tuonilmaisiiin ovat siirtyneet

Toimitusjohtaja Aarni R a i n e r l a kuoli 16.1. Helsingissä. Hän oli syntynyt Sortavalassa 15.4. 1924.

Sodan jälkeen Aarni toimi tehtaanedustajana myyden Espee Solmio Oy:n ja Arolan Kutoman tuotteita. 1950 hän perusti Rainer Oy:n ja erikoistui kansainväliseen kauppatoimintaan.

Aarni oli syntymänsä salmilainen, sillä isänsä kauppias Mikko Uunola muutti Salmista Sortavalaan ja perusti sinne kaupan.

Kapellimestari Heikki M i e t t i n e n kuoli 16.2. Pirkkalassa. Hän oli syntynyt Viipurissa 8.10. 1900.

Kajaanin sotilaspäälikkö, entinen päälikkö, evl Leo S a a r e n h e i m o kuoli Kajaanissa 15.1. Hän oli syntynyt Sortavalassa 24.8. 1819. Hän toimi Kajaanin sotilaspäälikkö 1967—1974. Hänellä oli monia luottamustoimia, hän oli mm. kaupungin matkailulautakunnan puheenjohtaja, Upseeriliiton Kainuun osaston puheenjohtaja sekä Pohjois-Savon Sotilasläänin ja Kajaanin Sotilaspäälikön esikunnan kunnianeuvoston puheenjohtaja. Eläkkeelle jäätyään hän toimi Kainuun Sydänyhdistyksen toiminnanjohtajana.

Evl Saarenheimo seurasi vireästi oman kirkkonsa asioita ja oli kiinnostunut isänmaallisen hengen säilymisestä ortodoksien keskuudessa.

Leo vieraili hiljattain Helsingin Karjalatalossa. Hän tuli Laatokka-saliin. Ihaili Sortavalan kuvaa ja kysyi: Onko täällä sortavalalaisia? — Eule, hos sieltä avakkoon lähimmö, vastasi Eila. — Ketpä työ siit oletto, kui paissa maltatto? — Suojärveläisiä olemme, vastattiin. — Dai mie paissa maltan, juuret ollah Salmin Mantsinsuaresta.

Talonusneuvos Mikael R i h u l a kuoli 23.2. Harjavallassa. Hän oli syntynyt Terijoella 13.10. 1901. Suoritettuaan ylioppilastutkinnon hän kävi Varsovan tykistökadettikoulun.

Sotiemme jälkeen Rihula perusti Nakkilaan Ulvilan Kutoimo Oy:n ja oli sen toimitusjohtajana v:teen 1960, jolloin perusti uuden yrityksen, Rihulan Kutomo Oy:n Harjavaltaan.

Jeudokia (Jenni) H a u k i l a h t i, o.s. Pastuhoff, kuoli 5.2. 1986 Oulun yliopistollisessa keskussairaalaissa. Hän oli syntynyt 24.12. 1891 Oulungan pitäjän Vartiolammin kylässä. Siirryttyään Suomeen 1920-luvun alussa perhe, jonka isä, Oskari, oli hänkin kotoisin Oulangasta ja poika, Matti, oli 8-vuotias, asettui asumaan Yli-Iihin. Suomessa perheeseen syntyi viisi lasta, joista kaksi on elossa. (Matti kaatui talvi-sodassa Taipaleessa 1940 ja Oskari kuoli 1962).

Jenni Haukilahti tunnettiin paikkakunnallaan uutterana ja vaatimattomana perheenäitinä ja isoäitinä. Mm. täytettyään 90 vuotta 1981 hän ei halunnut mainittavan asiasta muualla kuin Karjalan Heimo -lehdessä, ja niin tehtiinkin. Vielä kesällä 1984 hän mm. kutoi 10 paria hyvin kauniita, koristeellisia, monivärisiä sukkaa.

Siunauksen toimitti kirkkoherra Risto Lintu Oulun ortodoksisessa kirkossa 22.2. Hautaus tapahtui Yli-Iissä. Vainajaa jäivät kaipaamaan poika ja tytär perheineen sekä lukuisat ystävät.

Apulaisnimismies Tauno J u n n o l a kuoli 7.3. Pieksämäellä. Hän oli syntynyt 25.11. 1905 Säkijärvellä, käynyt sielä yhteiskoulun sekä sen jälkeen kauppaopiston Viipurissa.

Junnola aloitti poliisimiesuransa Kirvun nimismiespiirissä 1933, suoritti poliisikoulun päällystöluokan 1937—38 ja toimi sen jälkeen Antreassa, Lappeenrannassa, Savonlinnassa ja Pieksämäellä kohoten ylietsiväksi ja komisarioksi. Pieksämäen apulaisnimismiehenä hän toimi vv. 1944—1972. Työnsä ohessa Junnola osallistui monipuolisesti kunnallis- ja yhdistystoimintaan. Hänen harrastuksiinsa kuului mm. kuorolaulu. — Osastopäällikkö Mauri Junnola, Taunon poika, on seuramme tilintarkastaja.

Aleksander V o r o n e n kuoli Borásin keskussairaalaissa 6.3. Hän oli syntynyt 20.8. 1921 Aunuksen-Karjalassa.

Klaudia T i m o n e n o.s. M i r o n o f f kuoli Kemissä tammikuussa. Hän oli syntynyt Porajärvellä.

Emäntä Martta H a v u o.s. Määränen kuoli 20.2 Lieksassa. Hän oli syntynyt 19.6.1908 Suojärven Moisseinvaarassa, ja kuului Määrästen runonlaulajasuvun viimeisiin taitajiin. Oppinsa hän oli saanut mummoltaan, kuuluisalta Suojärven lauluemolta Ogoi Määräseltä.

Martta Havun esittämiä perinnerunoja, loitsuja ja lauluja on tallennettu useisiin perinnerkistoihin. Hän avusti tiedoillaan monia alan tutkijoita. TV-elokuvassa "Ogoi isoäitini"

hän oli pääosassa esittäen mummoaan.

Käytyään Impilahden kansanopiston 1931 Martta Havu solmi avioliiton ja ryhtyi maatalaistalon emännäksi, kärsi sotavankeuden vaivat ja teki sodanjälkeisen jälleenrakentamisen aikana mittavan elämäntyön.

Tornion vanhan kirkon entisöintityö edistyy

Tornion satavuotiaan Pyhien Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkon entistämistyöt ovat jo pitkällä, ja ne saataneen valmiiksi kesällä. Kirkko vihitään uudelleen käyttöön ensi syksynä.

Oulun metropoliitta Leo totesi harjannostajaisissa, että kirkko on merkittävä asia seurakunnalle, mutta tässä tapauksessa myös koko kirkkokunnalle; kyseessä on vanhan arvokkaan temppelin palauttaminen alkuperäiseen asuunsa.

Valmistuttuaan kirkko tuo uuden, mielenkiintoisen lisän Tornion kaupunkikuvaan; se sijaitsee vilkkaan nelostien tuntumassa kauniin puistikon keskellä.

□ **Karjalaisuus** ja ortodoksinen uskonto ovat merkittävä kulttuuriperinteitä ylläpitävä voima, totesi piispa Tiihon Vesannon tsasounan 25-vuotisjuhlassa vuoden lopulla. Rautalammin seurakunta, johon Vesanto kuuluu, hyväksyi pyhäkön piirustukset 1953, mutta varat rakennustyöhön saatiin vasta vuosia myöhemmin; tsasouna pyhitettiin Johannes Kastajalle ja arkkipiispa Paavali vihki sen 1960.

Vesannon rukoushuoneen ikonit ovat Salmin Orusjärven kylästä; Vesannon karjalaisista suurin osa tuli juuri Orusjärveltä ja Uuksalonpäästä.

□ **Valamon luostarin** kirjastoon on valmisteilla Päivienkehrä -niminen tilateos. Taidemaalari Sakari Marila toivoo saavansa työn valmiiksi ennen kesää. Teoksen ideassa on valolla keskeinen osa. Päivienkehrään tulee kaksi ylöspäin suuntautuvaa spiraalia, jotka viittaavat kahteen maailmaan; toinen niistä kuvaa ihmisen arkista aherrusta, toinen henkistä elämää.

□ **Kasvatustieteen** kandidaatin tutkinnon Joensuun yliopistossa ovat suorittaneet Päivi K y y r ö n e n Kontiolahdelta ja Tarja R u m b i n Hämeenlinnasta.

Päivien opintietä on seuramme osaltaan tasoittanut myöntämällä hänelle stipendin.